

BEDENİM BANA ÖZEL:MAHREMİYET EĞİTİMİ

Mahrem: Başkalarına söylenmeyen, gizli.

Mahremiyet: Kişisel gizlilik. Bir anlamda buna, insanın dokunulmazlığı da denebilir.

Mahremiyet eğitimi, cinsel kimlik gelişimi ile çocuğun, kendisinin ve diğer insanların kişisel alanı olduğunu öğrenmesi, bu alana saygı duyması, bedenini tanıması, korumayı öğrenmesi, sağlıklı sınırlar koyabilmesi, kendisi ve karşı cinsle ilgili gelişim farklılıklarını öğrenmesi ve ruhsal gelişimini sağlıklı bir şekilde tamamlayabilmesi için gerekli bilgileri içerir. Bu kavram toplumdan topluma, kültürden kültüre, farklı inançlara göre çeşitli anlamlar kazanabilir. Bu nedenle mahremiyet eğitimi, ilk olarak evde başlar, okulda desteklenir.

Anne baba olarak, çocuklarımızın yaşantılarındaki pek çok soruyu rahatça yanıtlarken cinsellik ile ilgili sorularını rahat ve doğal yanıtlama konusunda zorlanırsınız. Oysa ki anne babaların, çocuklarının sorularına kendilerinden emin, rahat, net ve çocukların ihtiyacı kadar yanıt vermeleri, çocuğun sağlıklı ruhsal ve cinsel kimlik gelişimi açısından oldukça önemlidir.

İTK Anaokulu ve İlkokullarında Mahremiyet eğitimi, PDR Uzmanları tarafından hazırlanan bülten yazıları ve Avrupa Konseyi'nin hazırlanmış olduğu, iyi dokunuş-kötü dokunuşun anlatıldığı "Kiko ve El" çalışması ile desteklenir

PEKİ ANNE-BABA OLARAK BU EĞİTİMİ NE ZAMAN VERMELİYİM?

Mahremiyet eğitiminde, çocuğun kendi fiziksel özelliklerini, karşı cins ile olan farklılıklarını, bedeninin biricik ve ona ait olduğunu, kendi izni olmadan hiçkimsenin bedenine dokunamayacağını, kişisel sınırları ve bedenini nasıl koruyabileceğini, iyi ve kötü dokunuşları öğretmek amaçlanır. Bunları öğretmek için en uygun zaman çocuktan cinsel kimliği ile ilgili sorular gelmeye başladığı zamandır. Çocuğun, sorular sorması, genital organını keşfetmesi, yaptıklarının çevre tarafından nasıl algılandığını anlamaya çalışması, bu eğitime ihtiyacı olduğunu gösterir. Mahremiyet eğitimi, çocuğun bu keşifleriyle başlayıp uzun yıllar alabilen bir süreçtir.

Freud'a göre cinsel kimlik gelişimi/mahremiyet algısı, 3-6 yaşları arasındaki fallik dönemde başlar. Erikson'a göre okul öncesi dönem içerisinde (4-6 yaş) çocuk cinsiyet farklılıklarını keşfeder, bu konuda sorular sormaya başlar. Çocuğu sorduğu sorulardan dolayı azarlamamak, girişimlerine engel olmamak, çocukta suçluluk duygularının gelişmemesi için gereklidir. Mahremiyet kavramı öğretilirken suçluluk duymasını sağlayacak "ayıp" kelimesinden uzak durulmalıdır. Çocuğun girişimlerini destekleyerek, sorduğu sorulara anlayabileceği biçimde uygun cevaplar vermek, çocuğun kişilik gelişimine olumlu etki edecektir.

BENİM ÇOCUĞUM MERAK ETMİYOR DEMEYİN!

Çocuğun soru sormaması merak etmediği anlamına gelmez, yalnızca konuşmak için uygun fırsatlar yaratılmamıştır ya da çekiniyor olabilir. Merak, çocuk için olağan bir süreçtir. Bu merakın en doğru şekilde giderilmesi çocuğun gelişiminde çok önemlidir. Çocuğunuzla güven duygusuna dayalı bir ilişki kurun. Eğitim için fırsatları değerlendirin ve merak ettiği şeyleri sorması için yüreklendirin. Çocukların sorularına

[Buraya yazın]

aile tarafından karşılık verilmesi çocukların kendi ve çevrenin sınırlarını tanımaları ve korumalarında önemli etkiye sahiptir.

Cinsel kimlik gelişimine katkı sağlayacak, merakını giderecek yaşının gerektirdiği kadar bilgisi olmayan bir çocuk, ileriki yaşlarda karşı cinsle olacak sosyal-duygusal ilişkisinde çekingen, güvensiz bir tutum sergileyebilir, merak ettiği soruların yanıtını bulmak için yanlış bilgi kanallarını seçebilir. Bu nedenle, “benim çocuğum hiç soru sormuyor neyse ki” demek yerine iyi gözlem yapıp, gerektiği kadar bilgi paylaşmak önemlidir.

MAHREMİYET EĞİTİMİ NEDEN GEREKLİ?

Mahremiyet Eğitimi Bireyin Kendisini Tanmasına Katkıda Bulunur. Kendini tanıyan insanın kendine ve başkalarına saygısı artar. Bu saygı kendi özelini koruma ve başkalarının özeline girmeyerek saygılı olması noktasında bireyi güçlendirir. Kendimizi tanımamız; neyi, ne için ve nasıl yapmak istediğimizi sorgulamamızı sağlarken davranışlarımızı kontrol etmeyi ve duyguları nasıl yönetebileceğimizi öğrenmemiz için fırsat sağlar. Bu çok yönlü gelişme mahremiyet eğitiminin en önemli getirilerindedir.

Mahremiyet Eğitimi Bireyin Sorumluluk Bilinci Geliştirmesine Katkıda Bulunur. Sorumluluk "bireyin uyum sağlaması, üzerine düşen görevleri yerine getirmesi ve yaptıklarının başkaları üzerindeki etkilerinin sonuçlarını üstlenmesi, başkalarının haklarına saygı göstermesi ve kendi davranışının sonuçlarına sahip çıkabilmesi olarak tanımlanabilir.

Mahremiyet Eğitimi Bireyin Vicdan Gelişimine Katkıda Bulunur. Freud vicdana süpereo demektedir. “Süpereo, çocuğa ailesi ve toplum tarafından aktarılan değerleri, ahlâki kuralları ve gelenekleri temsil eder. Vicdan potansiyel olarak her insanda yer almaktadır. Ancak vicdan bir eğilim olarak her insan da bulunsa da, nasıl bir şekle bürüneceği sosyal öğrenmeyle belirlenir. Mahremiyet Eğitimi, bireyin kendisinin ve insanların özel alanına saygı duymaya katkı sağlamayı hedefler.

ÇOCUKLARDA “MASTÜRBASYON”

Mastürbasyon, çocuğun bedenini tanımaya yönelik keşfiyle ortaya çıkar. Bu davranıştan haz aldığı fark eden çocuk, davranışı bilinçli olarak tekrarlayabilir. Çocuk için rahatlatıcı ve sakinleştirici olması yönünden mastürbasyon; parmak emme, tırnak yeme davranışları ile benzerdir.

Çocuğun mastürbasyon yaptığına tanık olduğunda; utandırmadan, korkutmadan, fiziksel müdahalede bulunmadan dikkatini başka tarafa çekmek önemlidir.

MAHREMİYET EĞİTİMİNDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

- Çocuk soru sorduğunda geçiştirmeden, merakını giderecek düzeyde kısa ve net yanıtlar vermek gerekir. Eğer merakını sizin cevaplarınızla gideremezse güvenilir olmayan şekillerde gidermeye çalışacaktır.
- Çocuğun asıl merak ettiği şeyi iyi anlamak ve bu nedenle önce onun ne düşündüğü bulmak önemlidir. Böylece çocuğunuzun, sağdan soldan duymuş olduğu gerçek dışı bilgileri düzeltme fırsatı bulunmuş olur.
- Eğer soruları çocuğunuzun düzeyine göre nasıl cevaplayacağınızı bilmiyorsanız dürüstçe bunu onunla paylaşmalı ve en kısa zamanda öğrenip geri dönüş yapmalısınız. Bu noktada çocukların yaşlarına uygun resimli kitaplardan faydalanabiliriz.

[Buraya yazın]

*“Yarınlarda
Var Olmak”*
www.ozelturkikoleji.com

İTK BAHATTİN TATİŞ KAMPÜSÜ
Mihapıpaşa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
8019/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciglisube@itk.k12.tr

İTK BORNova KAMPÜSÜ
Erzene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova – İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARİS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldebi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi Manolya Sokak
No: 234 Yunusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
ikmanisa@itk.k12.tr

- Çocuk soruyu hangi ebeveynine soruyorsa o cevap vermeli, kızlara anneler erkeklere babalar gibi bir ayırım yapılmamalıdır
- Bu yaşta çocuğun kendi ya da arkadaşının genital organına bakması, dokunsal oyunlar oynamak istemesi gelişim dönemi özelliğidir, doğaldır. Onların merakla karışık bu doğal süreçlerine biz anne babaların farklı anlam yüklemesi, kaygıyı arttırmaktan başka bir işe yaramaz.
- Evin içerisinde özel alanların varlığını hissettirin. Yatak odası, banyo ve tuvalet gibi yerlerde kapıların çalınması, izinsiz çocuğun odasına girilmemesi ve bu konuda başta ebeveynin model olması gerekmektedir.
- Çocuğa sormadan ona sarılmak, öpmek, özel bölgelerine dokunarak sevmek, aşkım bitanem gibi kelimeler kullanarak seslenmek, yabancılarla konuşması ve temasa geçmesi konusunda zorlamak(kucağına vermek), çocukları dudaktan öpmek, başkalarının yanında iç çamaşırlarını değiştirmek, çocuğun yanında giyinip soyunmak... çocuğun cinsel kimlik gelişimi ve bedeninin özel olduğu algısı açısından oldukça sakıncalı durumlardır.
- Çocuklara bedeninin kendisine ait olduğu bilgisi verilmeli ve bedeni ile ilgili kararlarına saygı duyulmalı, çocuğun sınırları ihlal edilmemelidir.
- Özel bölgeler çocuğa açıklanmalı ve sizlerin belirlediği kişiler dışında kimsenin dokunmaması ve görmemesi gerektiği söylenmelidir. Böyle bir durumda mutlaka size söylemeleri konusunda cesaretlendirilmelidir.
- Hoşlanmadığı bir durumda-dokunuşta HAYIR demesi öğretilmeli, yakalamaca gibi oyunlarla çocuğun refleksleri güçlendirilmeli ve iyi sır-kötü sır kavramları üzerinde durularak rahatsızlık duydukları her konuda size gelebilecekleri, onu ne olursa olsun her zaman onu seveceğinizi söylemeli, güvende hissetmesi sağlanmalıdır.
- Çocukların yaşının üstünde, cinsel bilgiye maruz kalmaması için denetimsiz televizyon-telefon-internet- tablet kullanımına engel olunmalı ve internet ayarlarının(Aile koruma paketi) çocukların kullanımına uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır.
- Çocuğunuzun yaşına ve ihtiyacına uygun görsellerle desteklenmiş çocuk kitaplarından faydalanabilirsiniz. Her kitap her çocuğa uygun olmayabilir. Öncesinde sizler okuyup uygun görürseniz çocuğunuzla paylaşabilirsiniz.

KİTAP ÖNERİLERİ

- Cinsel Eğitim Öyküleri (Yaşam Yanardağ Çelik)
- Kiko ve El (kitap ve video)
- Sır Versen Saklar Mısın? (Jennifer Moore Mallinos- Redhouse Kidz Yayınları)
- Bedenim Bana Ait (Pro Familia, Gergedan Çocuk).

Saygılarımızla
İzmir Özel Türk Koleji Marmaris Kampüsü
Psk.Dnş.Tuğba KORKMAZ

[Buraya yazın]

*"Yarınlarda
Var Olmak"*
www.ozelturkkoleji.com

İTK BAHATTİN TATİŞ KAMPÜSÜ
Mihapıpaşa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
8019/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciğlisube@itk.k12.tr

İTK BORNova KAMPÜSÜ
Erzene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova – İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARİS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldibi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi Manolya Sokak
No: 234 Yunusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
itkmanisa@itk.k12.tr

[Buraya yazın]

*“Yarınlarda
Var Olmak”*

www.aekturkkoleji.com

İTK BAHATTİN TATIŞ KAMPÜSÜ
Mihapıpaşa Cad. No:687-689
35280 Köprü / İzmir
T : 0 (232) 244 05 00
F : 0 (232) 231 32 75
info@itk.k12.tr

İTK BÜYÜKÇİĞLİ KAMPÜSÜ
8019/21 Sokak No:22
35620 Çiğli / İzmir
T : 0 (232) 386 57 27
F : 0 (232) 386 11 14
ciglisube@itk.k12.tr

İTK BORNOVA KAMPÜSÜ
Erzene Mah. Ord. Prof. Dr. Muhiddin Erel Cad.
No: 19 35040 Bornova – İzmir
T : 0 (232) 216 24 85
F : 0 (232) 216 24 90
bornovakampus@itk.k12.tr

İTK MARMARİS KAMPÜSÜ
Gökbel Mah. Kenan Evren Cad. No: 102/A
48700 Beldibi-Marmaris / Muğla
T : 0 (252) 419 19 19
F : 0 (252) 419 19 20
marmaris@itk.k12.tr

İTK MANİSA KAMPÜSÜ
Muradiye Mahallesi Manolya Sokak
No: 234 Yunusemre / Manisa
T : 0 (236) 250 50 70
F : 0 (236) 250 50 70
itkmanisa@itk.k12.tr